

Pametno kretanje u gradu i održiva mobilnost u urbanom prometu

The project is co-funded
by the European Union

Sadržaj

1. Europe Direct Informacijski centar Pula-Pola: Vaša lokalna točka za EU pitanja
2. Deset prioriteta Europske komisije: Plan EU-a za zapošljavanje, rast, pravednost i demokratske promjene
3. Pametno kretanje u gradu i održiva mobilnost u urbanom prometu: Grad Pula-Pola kao primjer dobre prakse

1. Europe Direct Informacijski centar Pula - Pola: Vaša lokalna točka za EU pitanja

Tko smo mi?

Europe Direct Informacijski centar Pula-Pola dio je europske mreže informacijskih centara Europe Direct (EDIC), osnovane u svrhu informiranja europskih građana i promicanja građanskog sudjelovanja na lokalnoj i regionalnoj razini. U radu Informacijskog centra EDIC Pula-Pola sudjeluju djelatnici Grada Pule-Pola, Istarske županije, Istarske razvojne agencije d.o.o., Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva te Agencije za ruralni razvoj Istre d.o.o. koji su u partnerstvu kandidirali projekt prema Predstavništvu Europske komisije u RH, kako bi zajedničkim snagama i znanjem pomogli približiti EU stanovnicima cijele Istarske županije. **EDIC Pula-Pola vaša je lokalna točka za EU pitanja.**

Što radimo za vas?

- Informiramo vas o vašim pravima i mogućnostima unutar EU, prioritetima Europske unije, zakonodavstvu, politikama, programima i mogućnostima EU financiranja.
- Nudimo informativne materijale o EU: brošure, letke, postere, kao i mogućnost online pretraživanja sadržaja povezanih s EU.
- Organiziramo obilježavanje važnih datuma i događanja za EU na lokalnoj razini.
- Organiziramo predavanja, radionice i debate.

Koja je naša misija?

- Približiti EU građanima.
- Olakšati dostupnost i širenje informacija o EU.

Kontakt i radno vrijeme:

RADNI DANI: 9:00 - 13:00	KORISNICI	ZADUŽENI ZA PROVEDBU
Ponedjeljak	Dan za poduzetnike i obrtnike	Grad Pula - Pola IDA d.o.o
Utorak	Općenite informacije o EU	Grad Pula - Pola
Srijeda	Dan za civilno društvo	Grad Pula - Pola Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva
Četvrtak	Dan za jedinice lokalne samouprave i Ruralni razvoj	Grad Pula - Pola Istarska županija AZRRI d.o.o.
Petak	Općenite informacije o EU	Grad Pula - Pola

Rad ureda odvija se od ponedjeljka do petka od 9 do 13 sati,
a lociran je na adresi Giardini 2, Pula.

Tel.: +385 52 555 935, +385 52 555 937

Fax.: +385 52 555 936

E-mail: EDICpulapola@pula.hr

Web: <http://edic.pulapola.eu/hr/>

Facebook: EDICPulaPola

Twitter: EDIC_PulaPola

2. Deset prioriteta Europske komisije: Plan EU-a za zapošljavanje, rast, pravednost i demokratske promjene

U studenome 2014. Jean-Claude Juncker postao je predsjednik Europske komisije, izvršnog tijela Europske unije. Izabran je na temelju političkog programa čiji je glavni cilj ponovno povezati Europu i povratiti povjerenje građana Europe usmjeravanjem politika EU-a na ključne izazove s kojima se suočavaju naša gospodarstva i društva te ojačati demokratski legitimitet. Kao odgovor na sve te izazove, Jean-Claude Juncker utvrdio je deset ključnih prioriteta. Na njih je usmjeren rad institucija EU-a.

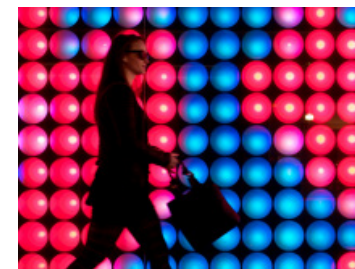

1. Novi poticaj za zapošljavanje, rast i ulaganja

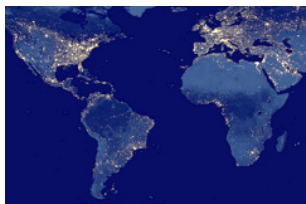
Glavni je prioritet Europske komisije ponovno postići rast u Europi i povećati broj radnih mjesta bez novog zaduživanja. Od početka globalne gospodarske i financijske krize EU je opterećen manjkom ulaganja i visokom nezaposlenošću. Da bi se olakšao oporavak europskog gospodarstva potrebna su zajednička nastojanja na razini Europe.

2. Povezano digitalno jedinstveno tržište

Komisija želi svima omogućiti bolji pristup digitalnoj robi i uslugama, pouzdanoj i brznoj infrastrukturi te što veću korist od digitalnog gospodarstva. Stvaranjem povezanog jedinstvenog digitalnog tržišta može se postići dodatni rast u iznosu od 250 milijardi EUR, otvarajući pritom stotine tisuća novih radnih mjesta, osobito za mlađe osobe u potrazi za poslom, te pridonijeti stvaranju dinamičnog društva utemeljenog na znanju.

3. Čvrsta energetska unija s naprednom klimatskom politikom

Europska komisija želi građanima i poduzećima osigurati sigurnu, pristupačnu i ekološki prihvatljivu energiju. Pametnija upotreba energije i borba protiv klimatskih promjena nisu samo zalag za budućnost naše djece već i temelj za otvaranje novih radnih mjesta i rast.

4. Bolje povezano i pravednije unutarnje tržište s jačim industrijskim temeljima

Integrirano gospodarstvo u EU-u najbolji je način za suočavanje s izazovima globalizacije. EU treba dovršiti unutarnje tržište proizvoda i usluga te ga učiniti odskočnom daskom za poduzeća i industriju u globalnom gospodarstvu. Tako dolazi do rasta i zapošljavanja. Ravnopravna komponenta tog prioriteta jest i poticanje pravednog, učinkovitog i transparentnog oporezivanja kojim se ne koči rast.

5. Bolje povezana i pravednija ekonomska i monetarna unija

Za rješavanje globalne gospodarske krize EU i njegove države članice proveli su hrabre i nezapamćene mjere. To nije uvijek bilo lako, pogotovo za građane, jer nisu se dovoljno uzimale u obzir društvene posljedice tih mjera. Sad je vrijeme da se na temelju tih iskustava poboljša gospodarsko

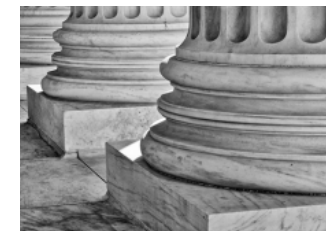
upravljanje i dovrši oblikovanje ekonomske i monetarne unije (EMU) na temelju „Izvjешća pet predsjednika“ pod vodstvom predsjednika Junckera.

6. Razumni i uravnoteženi sporazum o slobodnoj trgovini sa Sjedinjenim Američkim Državama

Europska komisija trenutačno pregovara o sporazumu o trgovini sa Sjedinjenim Državama. Cilj je omogućiti što je moguće više trgovine i ulaganja između tih dvaju blokova. Time će se potaknutu zapošljavanje i rast na obje strane.

7. Područje pravosuđa i temeljnih prava utemeljeno na uzajamnom povjerenju

EU nije samo zajedničko tržište za robu i usluge nego se temelji i na zajedničkim vrijednostima: ljudskom dostojanstvu, slobodi, demokraciji, jednakosti, vladavini prava i poštivanja ljudskih prava. Komisija u borbi protiv terorizma, trgovanja ljudima, krijumčarenja i kibernetičkog kriminala neće te vrijednosti izgubiti iz vida.

8. Put prema novoj migracijskoj politici

Svijet je potresen teškoćama s kojima se suočavaju tisuće migranata koji riskiraju svoj život da bi ušli EU. Ni jedna država članica EU-a ne može se niti bi se trebala sama suočavati s golemim migracijskim pritiscima. EU povećava napore u spašavanju života, borbi protiv trgovanja ljudima i suradnji s matičnim i tranzitnim državama. Još važnije, Komisija želi suzbiti temeljne uzroke bježanja i migracija: siromaštvo, ratove, progone, kršenje ljudskih prava i prirodne katastrofe.

9. Jači globalni dionik

EU je ključni dionik u mnogim pitanjima vanjske politike, od iranskog nuklearnog programa i stabilizacije Afričkog roga do globalnog zatopljenja. Zajednička vanjska i sigurnosna politika EU-a, čiji je cilj razrješavanje sukoba i poticanje razumijevanja na svjetskoj razini, temelji se na diplomaciji, a trgovina, humanitarna pomoć, sigurnost i obrana imanju dopunsku ulogu.

10. Unija demokratskih promjena

Posljednjih godina sve veći dio javnosti smatra da se EU udaljio od ljudi i da ima previše birokracije. Taj se stav odražava u rezultatima europskih izbora. Građani očekuju da EU poduzme vidljive korake u odnosu na važne gospodarske i društvene izazove. To se održava u programima rada Junckerove Komisije tako što se znatno smanjuje broj novih inicijativa, povlače se neki prijašnji prijedlozi novog zakonodavstva i preispituje postojeće zakonodavstvo.

3. Pametno kretanje u gradu i održiva mobilnost u urbanom prometu

3.1. Glavni izazovi gradskog prijevoza u Europi

- Udio europskog stanovništva koje živi u gradskim područjima povećao se sa 71 % u 2000. godini na 73 % u 2010. godini. Očekuje se da će se taj pravac razvoja nastaviti te da će do 2050. godine dosegnuti udio od 82 %.
- Europski se gradovi sve više suočavaju s problemima vezanima za promet. Migracija gradskog stanovništva u predgrađa dovodi do nastanka naselja unutar kojih postoje velike putne udaljenosti. Ovaj fenomen širenja gradskih naselja ide ruku pod ruku s povećanjem broja vlasnika automobila i pojačanom dnevnom migracijom.
- Poboljšanje mobilnosti uz smanjenje preopterećenosti prometnica, nezgoda i zagađenja zajednički je izazov svim većim gradovima. Prema podacima Komisije, troškovi zbog prometnog preopterećenja unutar i izvan gradskih područja iznose gotovo 100 milijardi eura svake godine, odnosno 1 % BDP-a Europske unije, a uzrokovani su kašnjenjima i zagađenjem. Osim toga, jedna od tri nesreće sa smrtnim posljedicama dogodi se u gradskim područjima. Na urbanu mobilnost otpada 40 % svih CO² emisija uzrokovanih cestovnim prometom i do 70 % drugih zagađivača. Buka u gradskim područjima također je ozbiljan i sve veći problem, a prvenstveno je uzrokovana cestovnim prometom.

3.2. Politika EUa vezana za gradski prijevoz

- U zadnjih deset godina, Komisija je izdala nekoliko strateških dokumenata o gradskom prijevozu. U skladu s priopćenjem Komisije, cilj je održivog gradskog prijevoza sloboda kretanja, zdravlje, sigurnost te kvalitetan život za sadašnje i buduće generacije, kao i ekološka učinkovitost te uključiv gospodarski rast, pristup prilikama i uslugama za sve, uključujući manje imućne i starije građane te građane s invaliditetom.
- U tu svrhu Komisija podržava istraživanje, potiče bolje upravljanje i prenosi dobre primjere iz prakse kao što je uvođenje planova za mobilnost u gradovima koji potiču promjenu vrste prijevoza, tj. smanjenje uporabe osobnih automobila te povećanu uporabu javnog prijevoza, kao i vožnju bicikla bez motornoga pogona te hodanje.

3.3. Plan održive mobilnosti u gradovima

Što je to?

Plan održive mobilnosti u gradovima (POMG) je strateški plan koji se nadovezuje na postojeću praksu u planiranju i uzima u obzir integracijske, participacijske i evaluacijske principe kako bi zadovoljio potrebe stanovnika gradova za mobilnošću, sada i u budućnosti, te osigurao bolju kvalitetu života u gradovima i njihovoj okolini.

„Ako planirate gradove za automobile i promet, dobit ćete automobile i promet. Ako planirate za ljude i mjesta, dobit ćete ljude i mjesta.“

Fred Kent

Koja je njegova svrha?

Cilj Plana održive mobilnosti u gradovima je stvaranje održivog transportnog sustava u gradovima pomoću:

- osiguravanja dostupnosti poslova i usluga svima;
- poboljšanja sigurnosti i zaštite;
- smanjenja zagađenja, emisije stakleničkih plinova i potrošnje energije;
- povećanja učinkovitosti i ekonomičnosti u transportu osoba i roba;
- povećanja atraktivnosti i kvalitete gradskog okoliša.

Koji je njegov djelokrug?

Politika i mjere utvrđene Planom održive mobilnosti u gradovima trebaju uključivati sve oblike i načine transporta u cijeloj gradskoj aglomeraciji kao što su javni i privatni, putnički i robni, motorizirani i nemotorizirani, pokretni i parkirališni transport.

Na što se nadovezuje?

Gradske vlasti ga ne bi trebale shvatiti kao još jedan plan na gradskom dnevnom redu. Važno je naglasiti da Plan održive mobilnosti u gradovima proširuje i nadovezuje se na postojeće planove.

Kako funkcionira?

Plan održive mobilnosti u gradovima pruža učinkovitiji način nošenja s problemima vezanim uz transport u gradskim područjima. Nadovezuje se na postojeću praksu i zakonske okvire država članica, a njegove osnovne karakteristike su sljedeće:

- Participacijski pristup koji uključuje građane i sudionike od početka do kraja procesa planiranja.
- Zavjet održivosti koja će uravnotežiti ekonomski razvoj, društvenu pravednost i kvalitetu okoliša.
- Integrirani pristup koji uzima u obzir praksu i politike različitih sektora, nivoa uprave i susjednih institucija.
- Jasna vizija, svrha i fokus na ostvarivanje mjerljivih ciljeva ugrađeni su u sveobuhvatnu strategiju održivog razvoja.
- Revizija transportnih troškova i koristi, uzimajući u obzir šire društvene troškove i koristi.

3.4. Koristi planirane održive mobilnosti u gradovima

Poboljšanje imidža grada: Grad uključen u planiranje održive mobilnosti u gradovima može se doimati kao inovativan grad okrenut budućnosti.

Poboljšanje mobilnosti i

pristupačnosti: Planiranje mobilnosti u gradovima koje je orijentirano na ljude u konačnici rezultira poboljšanjem mobilnosti građana te omogućava bolji pristup urbanim područjima i njihovim uslugama.

Mogućnost utjecanja na veći broj ljudi: Planiranje održive mobilnosti u gradovima nudi mogućnost utjecanja na veći broj ljudi i bolje odgovara na potrebe različitih korisničkih grupa.

Bolja kvaliteta života: Plan održive mobilnosti u gradovima je plan za ljude, a ne automobile i promet, cilj je npr. kvalitetniji javni prostor ili povećanje sigurnosti djece.

Pogodnosti u zaštiti okoliša i zdravlja: Rad na poboljšanju kvalitete zraka, smanjenju buke i ublažavanju klimatskih promjena vodi ka pozitivnim učincima na zdravlje i značajnim uštedama u zdravstvu.

Odluke koje podržavaju sudionici i građani: Planiranje za ljude implicira planiranje s ljudima. Uz pomoć građana i drugih sudionika, odluke vezane uz mjere mobilnosti u gradovima mogu pridobiti značajan nivo „javne legitimnosti“.

Učinkovito ispunjavanje zakonskih obaveza: Planiranje održive mobilnosti u gradovima pruža učinkovit način ispunjavanja zakonskih obaveza kao što je Direktiva o kvaliteti zraka Europske komisije ili nacionalna regulativa o kontroli buke.

Uspješniji gradovi i pristup sredstvima: Planiranje održive mobilnosti u gradovima može omogućiti pristup sredstvima za inovativna rješenja te tako stvoriti odlučujuću prednost u natječaju između gradova za javna sredstva.

Nova politička vizija, integracijski potencijal: Planiranje održive mobilnosti u gradovima nudi dugoročnu stratešku viziju. Podržava kulturu učinkovitog planiranja koja integrira sektore uprave i institucija, kao i gradove i njihovu okolinu.

3.5. Grad Pula-Pola kao primjer dobre prakse: Projekt MOVESMART (Obnovljivi Transportni Sustavi u Pametnim Gradovima)

Grad Pula-Pola je najveći grad u Istarskoj županiji koji sa širim područjem broji 90 000 stanovnika. Zahvaljujući prirodnim ljepotama i bogatoj povijesti, Pula je poznata turistička destinacija. Grad Pula-Pola je prometno vrlo prohodni grad, a sustav javnog autobusnog prijevoza može vas odvesti bilo gdje u grad i okolicu. Budući da grad Pula-Pola teži ka poboljšanju održive mobilnosti, inovaciji i unapređenju ponude javnih prijevoznih sredstava koji će biti održivi i tehnološki napredni, a ujedno je potpisnik povelje kojom se obvezuje smanjiti emisiju štetnih plinova do 2020. godine i potaknuti energetska učinkovitost, grad Pula-Pola se uključio kao partner u **znanstveni projekt MOVESMART koji se financira iz europskog programa FP7**.

Projekt MOVESMART (Renewable Mobility Services in Smart Cities/ Obnovljivi transportni sustavi u pametnim gradovima) projekt je koji se odnosi na održivu mobilnost u urbanom prometu te traži adekvatne i održive načine prometovanja. U sklopu projekta izrađuju se rute za kretanje osoba u urbanim sredinama temeljem prethodno sakupljenih podataka od ciljanih skupina, a sve informacije o urbanom prometu unose se u dinamičnu bazu podataka. Grad Pula-Pola provodi pilot-projekt električnim biciklima kojim će izvršiti procjenu potrošnje energije i utjecaja na okoliš te testirati intenzitet i način korištenja električnih bicikli.

U sklopu projekta MOVESMART, u srpnju 2015. godine u svakodnevno prometovanje gradom službeno je uveden sustav električnih bicikli pod nazivom „**Bičikleta**“, čime je grad Pula-Pola dobio prvi javni servis za prijevoz biciklima. Jedna od prednosti projekta je i **mobilna aplikacija „Live Traffic Reporter**“, koja funkcionira kao dinamički model koji prikuplja i obrađuje podatke zaprimljene od strane korisnika koji šalju izvješća u realnom vremenu o aktualnim gradskim uvjetima, izračunava pouzdanost izvješća te ih potom daje na korištenje ostalim sudionicima u prometu. **Riječ je o besplatnoj aplikaciji** koja u realnom vremenu može omogućiti informacije o stanju gradskog prometa u Gradu Pula-Pola, te na taj način olakšava prometovanje. Besplatna aplikacija „**Live Traffic Reporter**“, može se preuzeti na mobilni uređaj putem linkova:

- <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.iti.movesmart.crowdsourcing>
- <https://itunes.apple.com/gr/app/live-traffic-reporter-pro/id1050599498?mt=8>

Kroz provođenje aktivnosti projekta MOVESMART, i velikog interesa građana Pule i okolice za korištenjem sustava električnih bicikli „**Bičikleta**“, vidljiv je velik stupanj osviještenosti građana i njihova želja za prometovanjem sredstvima prijevoza koji su održivi te ekološki prihvatljivi.

Izvori:

- Politike Europske unije: Deset prioriteta za Europu, Europska unija, 2015.
- Tematsko izvješće „Djelotvornost projekata javnog gradskog prijevoza koje podupire EU“, Europska unija, 2014
- Guidelines - Developing and Implementing a Sustainable Urban Mobility Plan, Europska unija, 2013.
- Planovi održive mobilnosti u gradovima, Sustainable Urban Mobility Plans, Europska unija, 2013.
- MOVESMART: Obnovljivi transportni sustavi u Pametnim Gradovima“, 2015.

Impressum:

Nakladnik: Europe Direct
Informacijski centar
Pula-Pola

Uredništvo: Kristina Fedel Timovski
Vesna Planinc - Boljun

Tisak: MPS d.o.o.

Naklada: 500 primjeraka

Rujan 2016.

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Europe Direct Informacijskog centra Pula-Pola i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta Europske unije. Europska unija sastoji se od 28 država članica koje su odlučile postupno povezivati svoja znanja, resurse i sudbine. Zajednički su, tijekom razdoblja proširenja u trajanju od 50 godina, izgradile zonu stabilnosti, demokracije i održivog razvoja zadržavajući pritom kulturu raznolikosti, toleranciju i osobne slobode. Europska unija posvećena je dijeljenju svojih postignuća i svojih vrijednosti sa zemljama i narodima izvan njezinih granica.

KONTAKT S EU-om

INTERNETOM

Informacije na svim službenim jezicima Europske unije dostupne su na portalu Europa: www.europa.eu

OSOBNOM

Diljem Europe postoje stotine lokalnih informativnih centara EU-a. Adresu najbližeg centra možete pronaći na: europedirect.europa.eu

TELEFONOM ILI E-POŠTOM

Služba Europe Direct dat će Vam odgovore na sva pitanja o Europskoj uniji. Možete nazvati besplatni telefonski broj: 00 800 6 7 8 9 10 11 (neki mobilni operateri ne dopuštaju pristup brojevima 00800 ili mogu naplatiti pristup) ili možete poslati upit na adresu e-pošte: europedirect.europa.eu

ČITAJTE O EUROPI

Publikacije o Europskoj uniji samo su jedan klik od Vas na mrežnim stranicama Knjižare EU-a: www.bookshop.europa.eu

Sufinancirala
Europska unija

The project is co-funded
by the European Union